QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Consuelo Scerri Herrera, LL.D., Ph.d.

Appell Nru: 913/2022

Il-Pulizija

Vs

Khalil Al Hussein

Illum 21 ta' Novembru 2024

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi dedotti kontra l-appellanti, **Khalil Al Hussein** detenur tal-karta tal-identita Maltija **145487A** akkuzat quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli:

Fit-2 ta' Jannar 2022 ghall-habta ta' 14.05 hrs gewwa Triq Hal-Qormi Hamrun kien qed isuq vettura Nru. MTS 111:

1. Minghajr ma kellu licenzja tas-sewqan Sec 15(1)(a)(3), Chap. 65.

2. Minghajr ma kien kopert b' polza ta' assikurazzjoni dwar ir-riskji tat-terzi persuni Sec. 3(1), Chap. 104.

3. Naqas li jobdi l-ordnijiet legittimi moghtija lilu mill-Pulizija waqt il-qadi ta' dmirijiethom, jew ma hallihomx jew fixkilhom jew b' xi mod indahal bla jedd

fl-istess dmirijiet billi ma hallihomx jaghmlu jew hassar dak li kienu qed jaghmlu. Sec. 338(ee) Chap. 9.

4. Sa l-imsemmija vettura bi hgieg skur (tinted) meta kien gie applikat xi kulur, film, sustanza jew materjal iehor minghajr il-permess t' Awtorita' ghat-Trasport f Malta. Reg. 110A(4)(5), L.S. 65.11

Il-Prosekuzzjoni talbet li l-imsemmija persuna jigi skwalifikat milli jzomm jew jkollu ebda licenzja tas-sewqan ghall-perjodu taz-zmien li l-Qorti jidhrilha xieraq.

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali ta' nhar is-26 ta' Marzu, 2024 sabet lill-imputat hati tal-akkuzi numru wiehed u tnejn, illbertu mill-akkuza numru erba' filwaqt li kkonfermat l-aggravju tan-*ne bis in idem* ghar-rigward tat-tielet akkuza u kkundannatu jhallas multa ta' elfejn u hames mitt Ewro (Ewro 2,500).

Imbarra minn hekk il-Qorti ordnat is-sospensjoni ta' kull licenzja tas-sewqan ghall-perjodu ta' tnax-il xahar u tmint ijiem.

Rat ir-rikors tal-appell tal-appellant Khalil Al Hussein preżentat fir-reġistru ta' din l-Onorabbli Qorti nhar is-7 ta' April,2024, fejn talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex jogħġobha tirriforma s-sentenza appellata u dana billi;

- Tirrevoka u thassar is-sentenza appellata fejn sabitu hati tal-ewwel zewg imputazzjonijiet u tikkonfermaha fil-bqija. Konsegwentament tilliberah minn kull htija u piena ghar-rigward.

- B' mod alternattiv, in vista tal-fatti u l-provi kif esposti taghti piena aktar idoneja ghall-kaz in kwistjoni billi tirriduci jew tirrevoka s-sospensjoni ta' kull licenzja tas-sewqan u/jew il-multa.

Illi l-aggravji huma ċari u manifesti;

L-ewwel Agravvju- **Apprezzament tal-provi fid-dawi tal-ligi fuq il-materja u l-oneru tal-prova li wiehed irid isegwi meta jitlaq mill-pajjiz**.

Il-ligijiet rilevanti ghal vertenza odjerna fl-opinjeni umili tal-appellam huma is-segwenti:

Kap 65 - Ordinanza dwar ir-Regolamenti tat-Traffiku tal-Ligijiet ta' Malta Artikolu 15.(1) Kull min -

(a) isuq vettura bil-mutur jew vettura ohra mingħajr liċenza tas-sewqan jew vettura bil-mutur jew vettura oħra li ma jkollhiex liċenza, jew isuqha b'nuqqas ta' kont, bi traskuraġni, jew b'mod perikoluż, iżda matkun meħtieġa ebda liċenza dwar bicycle;

Kif ukoll il-Kap 104 - **Ordinanza dwar l-Assikurazzjoni tal-Mutur dwar ir-Riskji tat-Terzi tal-Ligijiet ta' Malta**

3.(1) Bla ħsara tad-disposizzjonijiet ta' din l-Ordinanza, ħadd ma jista' juża jew iġieghel jew ihalli lil persuna ohra tuża vettura bil-mutur fit-toroq kemm-il darba, ghall-użu tal-vettura minnu jew minn dik il-persuna l-oħra, skont il-każ, ma tkunx issehh polza ta' assigurazzjoni dwar ir-riskji ta' terzi persuni, skont id- disposizzjonijiet ta' din 1-Ordinanza.s

(1A) Ikun preżunt li ma kienx hemm polza tal-assigurazzjoni fis-sehh skont is- subartikolu (1), kemm-il darba min jiġi akkużat b'reat taht is-subartikolu (1) ma jġibx prova kuntrarja billi juri ċertifikat tal-assigurazzjoni mahruġ taħt l-artikolu 4(4).

Legislazzjoni Sussidjarja 65.18 LICENZI GIAS-SEWQAN TA VETTURI BIL MUTUR L.S.65.18

"liċenza tas-sewqan valida" tfisser liċenza tas-sewqan mahruġa jew mill-Awtorità. skond id-dispożizzjonijiet ta' dawn ir-regolamenti, jew mahruġa minn pajjiż ichor li jkun rikonoxxut mill-Awtorità, u sakemm dik il-liċenza -

(a) ma tkunx ġiet sospiża, mehuda lura jew kancellata,

(b) tkopri l-kategorija tal-vettura li tkun qed tinsaq, u

(c) tkun użata mill-possessur tagħha skond xi kundizzjonijiet li jkun hemm fil-licenza tas-sewqan.

Regolament 5.

Id-detentur ta' licenza tas-sewqan mahruġa minn awtorità kompetenti f'pajjiż terz jista' jsuq f'Malta, għal perjodu li ma jkunx iżjed minn tnax-il xahar mid-data minn meta huwa jkun dahal l-ahhar Malta, kull klassi jew deskrizzjoni ta' vettura koperta mil-liċenza tas-sewqan mahruġa lilu mill- awtorità kompetenti f'dak il-pajjiż terz:

Iżda d-detentur ta' liċenza tas-sewqan mahruġa minn awtorità kompetenti f'pajjiż terz ma jkunx jista' jsuq vetturi fil-kategoriji ta' liċenza C1, C1E, C, CE, D1, DIE, D, DE jew f jekk dik il-persuna ma jkollhiex ukoll ċertifikat ta' kompetenza professjonali mahruġ skond ir-regolament 29 jew jekk dik il-persuna ma tkunx sewwieq eżentat skond ir-regolament 28.7

Illi ma hemmx kontestazzjoni li l-imputat kien qed isuq il-vettura *de quo* fid-data, il-hin u fic-cirkostanzi imnizzla fic-citazzjoni. Lanqas jidher li il-prosekuzzjoni u l-Ewwel Onorabbli Qorti qed jikkontendu li huwa ma kellux licenzja valida internazzjonali, mahrug minn pajjiz terz, ossija is-Sirja li kienet valida u li kienet vigenti meta twaqqaf. Ma jidhirx lanqas li hemm kontestazzjoni li l-polza ta' assikurazzjoni kienet wahda valida u kienet tkopri lill-appellant kieku kellu licenzja Maltija mahruga minn-Transport Malta.

Jidher li l-unika kontestazzjoni li hemm huwa il-fatt li l-appllelant ma imexxilux jipprova li huwa kien ilu anqas minn tnax-il xahar fil-gzejjer Maltin minn meta huwa jkun dahal l-ahhar biex b' hekk seta' terga' tiskatta il-possibilita' li juza ghal tnax il-xahar iehor il-licenzja internazzjonali Sirjana ezebita in atti. L- Ewwel Onorabbli Qorti iddikjarat:

'*Stante illi l-imputat ma kienx ilu Malta ghal izjed minn sena qabel id-data tal- akkadut, prova illi kellha tingieb mid-difiza u mhux mill-prosekuzzjoni.*

L-appellant jikkontendi li l-Ewwel Onorabbli Qorti erronjament spustat il-prova tal-prezenza tal-appellant fil-pajjiz fuqu, prova li hu jemmen li kienet mill-bidu sal-ahhar fuq il-prosekuzzjoni. Ma hemm xejn fil-ligi li jghid li hu kellu jipprova tali prezenza. Anzi in linea generali l-appellant ma jrid jipprova xejn sakemm mal-ligi ma tipprovdix xort ohra. In *ogni caso,* irid jinghad li l-imputat xhed quddiem l-Ewwel Qorti u afferma li matul dawn l-ahhar disa' snin li ilu Malta bhala persuna li ghandu protezzjoni umanitarja, johrog u jidhol mill-pajjíz frekwentement u jmur f pajjizi tal-Unjoni Ewropea forsthom l-Italja. Huwa jrid ifakkar li meta wiehed jidhol u johrog minn zona Schengen il-passpart ma jigix ittimbrat u allura meta ratu il-Qorti kellu biss li fl-2024 kien mar l-Iraq. L- appellant jikkontendi li jekk allura ir-regolament 5 tal-A.L. 65.18 ma kienx japplika ghalih ghal kaz odjern tali prova li huwa kien ilu Malta b' mod

konsekuttiv ghal aktar minn sena u allura dik il-licenzja internazzjonali Sirjana ma kienitx tapplika, allura kien jispetta li l-prosekuzzjoni tagħmel din il-prova.

L-appellant jghid li kontro-ezami fuq dan il-fatt ma sarlux mill-prosekuzzjoni u allura id-dikjarazzjoni guramentata tieghu taghmel prova tajba u skond il-ligi. Allura irnexxilu jipprova fuq bazi ta' probabilita' li hu kien Malta ghal perjodu anqas minn sena minn meta dahal I-ahhar u b' hekk seta' liberament isuq vetturi normali, konsegwentement hu kellu licenzja valida ai termini tal-ligi. B' hekk kien kopert bl-assikurazzjoni prezentata in atti la darb hu ghandu aktar minn 25 sena u kien awtorizzat min sid il-karozza. B' hekk anki l-assikurazzjoni kienet valida. Illi fis-sentenza **Il-Pulizija vs Mohammed Alnaser** (App. Nru. 363/2016) deciz mill-Qorti tal-Appell nhar it- 3 ta' Lulju 2020 per Onorevoli Imhallef Edwina Grima intqal is-segwenti fuq materja simili:

'Illi allura kien fid-dmir tal-appellant illi jipprovdi lil pulizija meta hekk mitlub jaghti il-licenzja tas-sewqan tieghu Sirjana sabiex jigi stabbilit jekk dik kenitx ghadha wahda valida sabiex tintuza f'Malta, haga li l-appellant naqas milli jagħmel u b'hekk 1 infrazzjoni tal-ligi tirrizulta',"

Fil-kawza **II-Pulizija vs Plamen Zhelyozkov Petkov** (Appell Kriminali Nru 193/2006) deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it- 2 ta' Novembru 2006 per Onorevoli Imhallef Joseph Galen Debono inghad li:-

'Illi fil-kaz in ezami l-appellant ma ressaq ebda prova quddiem l-Ewwel Qorti biex jipprova li hu kellu licenzja tas-sewqan estera w li kien kopert b' xi polza ta' assikurazzjoni - anki estera - biex isuq dik il-car. Mhux bizzejjed li jaccenna ghal din il-possibilita' kif ghamel fir-rikors tal-appell tieghu, imma jinkombi fuqu li jgib il-prova ta' dan, al menu sal-grad tal-probabbli'."

Fil-kaz odjern kif diga' inghad hu ipproduca il-licenza internazzjonali Sirjana u din hija parti integrali mill-atti u ma hemmx kontestazzjoni fuqha. Dan il-fatt ma giex attakkat bl-ebda mod, kif ma gietx attakkata l-assikurazzjoni. Fil-kawza **II- Pulizija vs Felicjan Mallia** (App. Nru. 465/2022) deciza mill-Qorti tal-Appell per Onorevoli Imhallef Aaron Bugeja nhar is- 27 ta' Lulju 2023 intqal:

'40. Persuna tkun tista' tagħmel użu minn vettura skont din il-Ligi jekk għal dik il-vettura partikolari tkun maħruġa polza tal assikurazzjoni li tkopri riskji ta' terzi persuni u liema persuna tkun ukoll taqa' f' dik il-kategorija partikolari ta' persuni li skont l-istess polza jkunu jistgħu jagħmlu użu mill-vettura, bhal per eżempju fejn dik il-polza tal-assigurazzjoni tkun inħarġet fuq dik il-vettura biex tkun tista' tinstaq minn kwalunkwe sewwieq, jew kategorija ta' sewwieqa li jkollhom iżjed minn eta speċifika'.

Il-prosekuzzjoni naqset li iggib l-kumpanija assikurattrici li kienet ben maghrufa biex tikkontradici id-dokument pprezentat in atti jew biex tixhed u tiddikjara li persuna b licenzja ta' pajjiz terz ma kienitx koperta. Din il-prova, la daba 1- kumpanija assikuratrici kienet maghrufa, *se mai,* kienet tispetta lill- prosekuzzjoni.

Dunque, dak li kellu jipprova huwa fuq bazi ta' probabbilita', tal-anqas, gie fl- opinjoni umli tieghu ippruvat sodisfacentement mill-appellant.

Ghaldaqstant, I-appellant jemmen li ghandu jigi liberat miz-zewg akkuzi wiehed (1) u tnejn (2) fejn instab hati.

It-Tieni Aggravju- Piena.

Bla pregudizzju ghal dak diga' sottomess (l-aggravju l-iehor ghandu jinghad f dak li jirrigwarda piena illi huwa juza il-vettura tieghu ghax-xoghol ta' kuljum. Huwa *self-employed* bhala kuntrattur zghir u allura ikun irid imur ghand il- klijenti biex jiehu il-kejl u jaghmel kwotazzjonijiet. Barra minn dan bhala parti mix-xoghol tieghu hu jghabbi ukoll materjal fil-vettura tieghu. Minghajr vettura f' dawn it-tnax-il xahar u fuqhom huwa mhux ser ikun jista' jahdem u dan bi tbatija lill-familtu li ma tahti xejn.

Ghaldaqstant l-appellant jemmen bis-shih ghandu jkun hemm temperament fil-piena u huwa jitlob il-klemenza ta' din l-Onorabbli Qorti f dak li jirrigwarda 1-licenza tas-sewqan u dan fid-dawl ta' dak li kienet qalet u osservat II-Qorti tal-Appell Kriminali fil-kawza **Il-Pulizija vs Darren Camilleri** (Appell Kriminali Nru. 332/2005) deciz fil- 11 ta' Ottubru 2005 per Onorevoli Imhallef David Scicluna.

'Is-sejbien ta' htija skond is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 3 tal-Kap. 104 inissel ukoll bhala konsegwenza l-iskwalifika tal-licenzja tas-sewqan ghal perijodu ta' tnax-il xahar b'dan li l-Qorti ghandha d-diskrezzjoni illi f certi cirkostanzi li hi tqis bhala ragunijiet specjali tnaqqas jew izzid mill perijodu ta' skwalifika, jew taghti kull ordni ohra, cioe' li anke addirittura ma tapplikax tali skwalifika'."

L-appellant ihoss li ghandu finalment ukoll jaghmel referenza ghall-insenjament li hemm fis-sentenza **Il-Pulizija vs Joseph Galea** deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali nhar it- 3 ta' Novembru 1995 per Onorevoli Imhallef Vincent De Gaetano:

'L-unika rimedju li tiprospetta il-ligi hu li jekk il-Qorti tar adiversi infrazzjonijiet f kawzi separati kellhom jigu tratti bhala reat kontinwat f kawza wahda, il-Qorti ghandha timmodera u tadegwa l-piena ghac- cirkostanzi'.

Rat ir-rispota tal-Avukat Generai prezentata fir-registru ta din l-Onorabbli Qorti nhar l-1 ta Ottubru 2024 fejn cahad li ma hux qed jaqbel mal-appellant fuq dak rilevat minnu fir-rikors tal-appell tieghu u dan ghar ragunijit hemm imsmmija l iser jigu trattati f'din is-sentenza.

Rat l-atti tal-kawza u d-dokumenti esebiti fl-atti.

Rat il-provi mressqa mill-partijiet.

Ikkunsidrat.

Illi l-ewwel aggravju tal-appellant jitratta l-apprezzament tal-provi li fil-fehma tieghu ma sarx korrett mill-ewwel Qorti. Illi hu principju stabbilit fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti li din il-Qorti ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi maghmul mill-ewwel Qorti jekk tasal ghal konkluzjoni li dik il-Qorti setghet ragonevolment u legalment tasal ghall-konkluzzjoni li waslet ghaliha. Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tibbdilx id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi maghmula mill-ewwel Qorti, izda taghmel apprezzament approfondit ta' l-istess biex tara jekk l-ewwel Qorti kinitx ragonevoli fil konkluzjoni taghha. Jekk din il-Qorti tasal ghall-konkluzjoni li l-ewwel Qorti, fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragonevolment tasal ghall-konkluzjoni li waslet ghaliha, allura dik tkun raguni valida, sabiex tbiddel dik id-diskrezzjoni u konkluzjoni.

F'dan il-kuntest wiehed jista' jara s-segwenti sentenzi:

<u>Ir-Repubblika ta' Malta v. George Azzopardi</u> deciza fl-14 ta' Frar, 1989;

<u>Il-Pulizija v. Carmel sive Chalmer Pace</u> deciza fil-31 ta' Mejju, 1991;

<u>Il-Pulizija v. Raymond Psaila u Edward Ellul</u> deciza fit-12 ta' Mejju, 1994;

<u>Il-Pulizija v. Amadeo Brincat u Martin Dimech</u> deciza fis-6 ta' Gunju, 1994;

Il-Pulizija v. Carmelo Schembri deciza fit-28 ta' April, 1995;

<u>Il-Pulizija v. Ezzawi Mehemed</u> deciza fit-3 ta' Novembru, 1995;

u **<u>Il-Pulizija v. Giovanni sive John Micallef</u>** fit-18 ta' Marzu, 2010;

kollha appelli kriminali.

Illi maghmula din il-konsiderazzjoni wiehed ghandu biex ighaddi ghall-ezami ta' l-aggravji tar-rikorrenti u jaghmel analizi taghhom.

Rat l-affidavit ta' **PC 167 Philip Camilleri** esebit fl-atti nhar l-10 ta' Jannar 2022 fejn stqarr li fit-2 ta' Jannar 2022 ghal-habta ta' 14.06 filwaqt li huwa flimkien ma' PC 479 kienu ghadejja minn Triq Hal Qormi, Hamrun setghu jinnotaw vettura li kellha il-*windscreen* kif ukoll il-hgieg ta' wara bit-*tinted* skur. Din il-vettura hija tal-ghamla Mercedes bi pjanci ta' resgistrazzjoni MTS 111. Ghamlu sinjal lix-xuffier sabiex jitfa mal-genb.

Ix-xufier intaghlab jipprezent d-dokument tal-licenzja kif ukoll polza tal-assigurazzjoni. Huwa pprezenta kopja tal-licenzja tas-sewqan Sirjana bin-numru ta' referenza 880470. Ma dawn il-karti kien hemm ukoll anness traduzzjoni tal-licenzja Sirjana imma bl-Ingliz li tinkludi timbru ahmar.

Il-pulizija ccekjat l-imsemmija karti sabiex tivverifika jekk id-dokumenti humiex validi ghal Malta. Minn dawn il-karti ma kien hemm l-ebda dokument minn awtoritajiet Maltin bhal Transport Malta jew li juri li l-appellant kellu permess isuq hawn Malta l-unika karta li kellu inharget minn Oagism Interpreter and Translate Service.

Hekk kif ix-xufier gie infurmat li ma kellu l-ebda dokument validu sabiex ikun jista' jsuq fit-toroq Maltin. Huwa stqarr maghhom illi l-licenzja tieghu kienet valida ghaliex kellu timbru minn Transport Malta, kien hawnhekk fejn beda jinnervja u jghid illi l-pulizija qabdu mieghu ghaliex hu ghandu kollox skond il-ligi. Sahansitra beda jghid li ma jistax ikun illi l-karti li kellu huma hziena ghaliex kellu timbru.

L-appellant qallhom illi kien ilu tmien snin jghix hawn Malta u l-karta tal-licenzja li kien pprovda kelllha data imnizzla illi nghatat lilu fit-2 ta' April, 2018 u bl-International Driving permit seta jsuq Malta ghal sena biss. Il-pulizija staqsietu kif fi

tmien snin ma kienx applika sabiex jaghmel licenzja ta' Malta u qal li kien applika ghat-teorija.

Il-pulizija ppruvat tispjegalu kemm il-darba illi l-karti li kellu ma kienux tajbin ghal Malta izda huwa beda jagixxi b'mod agituz u beda jargumenta mal-pulizija filwaqt illi kien qieghed ipejjep u bil-maskla ma tghattix la halqu u lanqas imniehru u jghajjat f'wicc il-pulizija. Kien hawnhekk li huwa u l-kollega tawh ordnijiet ripetuti sabiex jilbes il-maskla jekk bi hsiebu jitkellem fejn sahansitra anke beda jghajjat f'wicchom minhabba il-pandemija li ghaddejja. Huwa baqa' jersaq vicin tieghu u rega tah struzzjoni sabiex izomm id-distanza u jilbes il-maskla sewwa. L-appellant baqa' jirrabja sahansitra sabbat sigarett mal-art u l-pulizija ordnatlu jigbru u biex jipprezenta dokument sabiex jinhariglu citazzjonijiet izda ma ridx jaghtihom dokument ta' identifikazzjoni.

Rat ix-xhieda ta' **PC 479 F A Portelli** moghtija permezz ta' affidavit prezentat fl-atti. Dan ikkonferma dak kollu li qal ix-xhud PC 167 Philip Camilleri. Zied ighid pero li l-appellant ma kienx wahdu dak il-hin izda kellu tlett persuni ohra passigiera rikbin mieghu Kif waslu kollegi aktar minn taghhom huwa ipprezenta d-dokument ta' identifikazzjoni tieghu. Sid il-vettura gie kkuntattjat fejn gie infurmat li l-appellant ma kellux licenzja tas-sewqan valida ghal Malta u li kien qieghed isuq vettura tal-ghamla Mercedes bil-pjanci numru MTS 111 illi kienet tghajjat lilu b'hekk kienu ha jinhargu akkuzi kontra tieghu talli ippermetta lill-appllant isuq il-vettura tieghu.

Rat ix-xhieda ta' Stephen Cachia moghtija ghan-nom u in rappresentanza ta' Transport Malta u qal li kien gie mitlub jaghmel ricerka fuq l-vettura numru ta' registrazzjoni MTS 111 precizament fit-2 ta' Jannar 2022. Mir-ricerka li ghamel rrizulta li l-vettura hi tal-ghamla Merceds ta' kulur iswed li din il-vettura hija registrata fuq Guzeppi Busuttil u din il-vettura ilha hekk registrata fuq ismu sa mit-30 ta' Ottubru, 2020.

Gie ukoll mitlub jaghmel ricerka fuq Khalil Al Hussein rigward il-licenzja tas-sewqan tieghu fl-istess jum tat-2 ta' Jannar 2022 u mir-ricerka li saret rrizulta li ma kellu l-ebda licenzja tas-sewqan Maltija dakinhar. Izda huwa ottjena l-licenzja tas-sewqan Maltija nhar il-1 ta' Mejju 2022.

Rat li l-appellant flimkien ma' Neville Camilleri, Kenneth Pace u Stephen Cacha kienu xehdu quddiem l-ewwel qorti nhar is-26 ta' Marzu 2024 izda ix-xhieda taghhom ma kinitx iktar inserita fl-atti. Rat dak li gie verbalizzat quddiem din il-Qorti nhar it-18 ta' Lulju 2024 li x-xhieda msemmija ma gietx recorded fl-atti u ghalhekk l-Qorti ordnat li jergghu jixhud mil-gdid quddiem din il-Qorti.

Nhar il-5 ta' Settembru 2024 xehed **Stephen Cachia** in kontro ezami u kkonferma li kien biss fil-11 ta' Mejju, 2024 li l-appellant ottjena il-licenzja Maltija sabiex isuq vettura. Jghid li ma kienx f'posizzjoni li jghid meta l-appellant applika ghal din il-licenzja.

Nhar il-5 ta' Settembru 2024 xehed **Kenneth Pace** u kkonferma li l-appellant kien issottometta l-applikazzjoni tieghu sabiex jinghata licenzja tas-sewqan nhar id-9 ta' Dicembru 2019 u dan biex igib learner plate ghal kategorija B nhar il-11 ta' Mejju, 2022 kien ghadda mit-test u ghalhekk inghata l-licenzja tas-sewqan dakinhar stess. Ghalhekk dan ifisser li qabel Mejju 2022 l-appellant ma kellux licenzja Maltija tas-sewqan. Qal ukoll li kellu nota fil-fil relattiv li l-appellant kin qd jipprova iniddel il-licenjz tas-sewqan tieghu minn Griega ghal Maltija pero l-licenzja Griega ma dehritx genwina u ghalhekk zammewha.

Rat ix-xhieda tal-appellant **Khalil Al Hussein** moghtija nhar il-5 ta' Settembru 2024 quddiem din l-istess qorti. Jghid li huwa cittadin tas-Sirja u kien ilu Malta madwar ghaxar snin jahdem bhala bajjad u jiksi Qal li ghandu subsidiary protection status hawn Malta. Jista johrog minn Malta b'mod liberu u dan permezz ta' dokument partikolari li nghata lilu mill-awtoritajiet Maltin.

Muri d-dokument esebit fl-atti a fol 27 jghid li dik hija licenzja tas-sewqan mahruga minn Damascus Sirja bl-interpretazzjoni maghmula mil-Minsiteru tal-Affarijiet Barranin. Qal li huwa johrog mill-pajjiz anke minhabba ragunijiet ta' xoghol meta jgib mieghu materjal konness mas-sengha tieghu. Qal li huwa johrog mill-pajjiz darbtejn jew tlieta fis-sena. Mistoqsi jghid kemm il-darba hareg minn Malta fil-perijodu ta' bejn 2021 u 2022 jghid li johrog kemm il-darba ghaliex barra mill-pajjiz ghandu lill-familtu u uliedu. Gili jitlaq bl-ajru u gili bil-karozza mal-hbieb bil-catamaran. Meta wasal Malta ma bedhiex mil-ewwel ghaliex ma kellux finanzi biex jixtri karozza. Izda wara

hames snin li kien ilu Malta xtara karozza u beda isuq. Qabel ma ottjena l-licenjza tas-sewqan Maltija kien juza il-licenzja tieghu Sirjana. Mistoqsi jesebixi xi dokumenti biljetti tal ajru xi emails bi prenotazzjonijiet dwar it-titjiriet tieghu f'dawn l-ahhar hames snin jghid li ma jzommhomx.

Huwa ghamel refernza ghal licenzja teighu tas-sewqan mahruga mis-Sirja fit-2 ta' April 2018 u ghal polza ta' sigruta mahruga fuq l-vettura MTS 111 mis-socjeta Mapfre Middle Sea Insurance li kienet tkopri l-perijodu ta' 3 ta' Frar 2021 u tghalaq fil 31 ta' Jannar 2022 u ghalhekk jikkontendi li kien qed isuq skond il-ligi

Ikkunsidrat ulterjorment

Illi f'din il-kawza l-appellant instab hati mill-ewwel Qorti li saq il-vettura tal-ghamla Mercedes numru ta' registrazzjoni MTS 111 nhar it-2 ta' Jannar 2019 fi Triq Hal Qormi Hamrun meta ma kellux licenzja ta-sewqan u li ma kienx kopert bi polza ta' sigurta. Illi ma hux kontetat li l-appellant kellu licenzja tas-sewqan mahruga mis Sirja u dan fit-2 ta Paril 2018 u li l-vettura MTS 111 kient koperta bi polza ta sigurta fil-jum tal-all;gat incident. Dak li hu konstat bejn il-partijiet hu jekk l-appellant setax isuq hawn Malta bil-licenzja Sirjana tieghu stante li kien ilu hawn Malta ghal madwar tmien snin dakinhar. Ghalkemm kien ilu jsuq il-vettura zgur ghal perijdou ta' tlett snin minn meta harget il-licenzja tas-sewqan Sirjana.

Illi skond il-ligi kif fuq imfisra u cioe L.S.65.18 regolament 5;-

> *Id-detentur ta' liċenza tas-sewqan mahruġa minn awtorità kompetenti f'pajjiż terz jista' jsuq f'Malta, għal perjodu li ma jkunx iżjed minn tnax-il xahar mid-data minn meta huwa jkun dahal l-ahhar Malta, kull klassi jew deskrizzjoni ta' vettura koperta mil-liċenza tas-sewqan mahruġa lilu mill- awtorità kompetenti f'dak il-pajjiż terz:*

L-Ewwel Onorabbli Qorti iddikjarat lill-appellant hati ta sewan bla licenzja ghaliex l-appellant ma irnexxxilux jipprova li *ma kienx ilu Malta ghal izjed minn sena qabel id-data tal- akkadut, prova illi kellha tingieb mid-difiza u mhux mill-prosekuzzjoni.*

Jidher ghalhekk kif tajjeb fissret l-ewwel Qorti li l-ewwel Qorti dawret l-bonus tal-prova minn fuq l-prosekuzzjoni ghal fuq l-appellant li jipprova li ma kienx Malta ghal perijodu shih ta' sena qabel ma nqabad isuq il-vettura bil-licenjza Sirjana. Id-difiza tghid li dan hu skorett ghalix il-ligi ma tipprovdi l-ebda shift fil-prova f'dan ir-rigward izda l-uniku shift fil-prova li tesigi il-ligi h li ikun is-sewwiq li jipprova li ghandu polza ta' assigurazjoni valida fil-mument meta jkun qed isuq *sic et simplicite*.

L-Avukat Generali fir-risposta tieghu jghid li fil-passaport tal-appellant l-ahhar timbru li hemm huwa ta' meta mar l-Iraq fis-sena 2024 u ghalhekk ma rnexxilux jipprova il-hrug u dhul tieghu fil-pajjiz antecidenti ghall-incident de quo. L-Avukat Generali jaghmel referenza ghal fatt li l-appellant stqarr taht gurament tieghu li huwa kien imur izur pajjizi Schengen tant li kien isiefer bil-catamaran ma shabu u li kien isifier darbtejn jew tlieta fis-sena ma tikkostitiwix prova ghaliex ma hiex soretta bi prova dokumentarja. Dwar dan din il-Qorti ma taqbilx u dan ghaliex il-provi jistghu jkunu kemm dokumentarji kif ukoll orali. Il-fatt li bniedem jghix xi haga bil-gurament hija prova ta' dak il-fatt salv jekk ma jitwemminx jew addirtittura ma jigix provat li x-xhud ikun gideb u dan provat bi mezzzi ohra. F'dan il-kaz m'ghandhiex hekk ghandna l-appellant li jixhed u jghid li hu kien isifer darbtejn jew tlieta fis-sena u l-prosekuzzjoni ma resqet l-ebda prova kuntrarja ghal dan. Veru li dan jista' jkun difficli izda din hi s-sistema penali taghna li hija l-proskeuzzjoni li trid tipprova l-kaz taghha sal-grad ta' lil hinn minn kull dubbju dettat mir-raguni. Il-grad ta' prova li trid tressaq id-difiza kien u jibqa dak tal-probabli u cioe allura huwa iktar iva milli le li l-appellant sifer entro is-sena qabel ma gie imwaqaf mill-pulizija anke fid-dawl ta' dak intqal minnu? Jekk ir-risposta hija iva allura dan ifisser li l-appellant jkun irnexxielu jilhaq il-grad ta' prova rikjest mill-ligi u cioe dak tal-probabbli.

Il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza moghtija minn din il-Qorte diversament preseduta ai fini tal grad ta' prova li trid tintlaqa' fil-kamp penali u cioe ghas-sentenza fl-ismijiet **Il Pulizija vs Eleno sive Lino Bezzina[1] fejn intqal is-segwenti:-**

> *lli l-grad ta' prova li trid tilhaq il-prosekuzzjoni, sakemm ma jkunx hemm specifikat mod iehor fil-ligi, huwa tal-htija lil hinn minn kull dubbju dettat mir raguni. Fil-kamp kriminali huwa l-oneru tal prosekuzzjoni li tipprova l-akkuza taghha kontra l akkuzat 'beyond reasonable doubt,' kif gie deciz fil kawza Pulizija vs Bugeja, tas-26 ta' Marzu, 1987. Illi min-naha l-ohra d-difiza, msahha bil-presunzjoni tal-innocenza tal-akkuzat, tista' tibbaza u/jew tipprova l-kaz taghha anke fuq bilanc ta' probabbilita`, jigifieri jekk huwa probabbli li seta' gara dak li gie rrakkuntat mill-akkuzat kif korroborat mic-cirkostanzi jew le. Illi dan ifisser li l-prosekuzzjoni ghandha l-obbligu li tipprova l-htija tal-akkuzat oltre` kull dubbju dettat mir-raguni u f'kaz li jkun hemm xi dubbju ragonevoli, il-prosekuzzjoni tigi kunsidrata li ma ppruvatx il-kaz taghha ta' htija u ghalhekk il-Qorti hija obbligata li tillibera.*

Issir ukoll referenza ghas sentenza fl-ismijiet **Pulizija vs Peter Ebejer[2]** fejn inghad is-segwenti:-

> *"Ta' min ifakkar hawnhekk li l-grad ta' prova li trid tilhaq il-prosekuzzjoni hu dak il-grad li ma jhalli ebda dubbju dettat mir-raguni u mhux xi grad ta' prova li ma jhalli ebda ombra ta' dubbju. Id-dubbji ombra ma jistghux jitqiesu bhala dubbji dettati mir raguni. Fi kliem iehor dak li l-gudikant irid jasal ghalih hu li, wara li jqis ic-cirkostanzi u l-provi kollha, u b'applikazzjoni tal-*

[1] Deciza nhar 24 ta' April, 2003,

[2] Deciza 5 ta Dicembru 1997

*buon sens tieghu, ikun moralment konvint minn dak il-fatt li trid tipprova l-prosekuzzjoni. Ghamlet sew infatti l-ewwel qorti li ccitat b'approvazzjoni l-ispjegazzjoni moghtija minn Lord Denning fil-kaz "**Miller v. Minister of Pensions**" [1974] 2 All E.R. 372 tal-espressjoni "proof beyond a reasonable doubt"; "Proof beyond a reasonable doubt does not mean proof beyond the shadow of a doubt. The law would fail to protect the community if it admitted fanciful possibilities to deflect the course of justice. If the 38 evidence is so strong against a man as to leave only a remote possibility in his favour, which can be dismissed with the sentence "of course it is possible but not in the least probable" the case is proved beyond reasonable doubt, but nothing short of that will suffice[3]" .*

L-appellant setgha ma qal xejn u strah biss fuq il-provi mressqa mill-prosekuzzjoni pero ma ghamilx hekk izda ghazel li jixhed jipprezenta dokumenti u dan bil-ghan li jipprova sal-grad tal probabbli li huwa kien qed isuq bil-licenzja tieghu tas-sewqan mahruga mis-Sirja skond il-ligi u dan ghaliex ma kienx ilu Malta ghal perijodu ta' sena intiera. Hawnhekk il-Qorti taghmel referenza ghal sentenza moghtija ricentement fl-ismijiet **The Police Vs Sunil Gurung**[4] fejn ukoll intqal li ma hemmx invesjoni ta' prova dwar din il-materja u cioe li hija l-prosekuzzjoni li trid tipprova li dak li jkun is-sewwieq ma kienx Malta ghal perijodu intier ta' sena qabel ma jkun gie imwaqqaf.

Ghalhekk l-aggravju tal-appellant f'dan ir-rigward qed jigi milqugh.

Issa una volta l-appellant kellu licenzja valida meta gie imwaqqaf mill-pulizija nhar it-2 ta' Jannar 2022 jinghad ukoll li l-polza ta' sigurta mahruga minn Mapfre esebita

[3] Para *373-374*

[4] Deciza l-10 ta' Lulju 2024

fl-atti a fol 32 Dok KH2 tkoprih ukoll ghaliex l-unika kundizzjoni li kellha hi li s-sewwieq kellu jkun iktar minn hamsa u ghoxrin sena u f'dan il-kaz ma hux kontestat li l-appellant ghandu iktar minn 25 sena bizzejjed jinghad li l-prosekuzzjoni stqarret fil-komparixxi li twieled fl-10 ta' Settembru, 1983.

Ghalhekk din il-Qorti qed tilqa l-appell tal-appellant u filwaqt li tikkonferma dik il-parti tas-sentenza fejn ma sabitx htija fir-rigward tat-tielet u raba' akkuza u lliberatu minnhom tirrevokha fir-rigward tal-ewwel u t-tieni akkuza b'dan illi tiddikajra li mhux qed issibu hati taghhom u konsegwentment tilliberah minn kull imputazzjonii u piena.

Il_Qorti tordna li kopja ta' din is-sentenza tintbaghat lil Onorevoli Minsitru tal Gustizzja u riforma fil-Kostruzzoni sabiex jara jekk hux il-lok li jkun hemm emenda fil-ligi fir-rigward l-ispostjar tal-onus f'dan it-tip ta reat.

Dr Consuelo Scerri Herrera

Onor Imhallef